

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-83/25-T
Sp. zn. ČŠIT-S-49/25-T

Název	Základní umělecká škola, Ostrava-Moravská Ostrava, Sokolská třída 15, příspěvková organizace
Sídlo	Sokolská třída 1179/15, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava
E-mail	reditel@zus-sokolska.cz
IČO	61 989 207
Identifikátor	600 004 368
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Jaromír Zubíček, ArtD.
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Sokolská třída 1179/15, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava
Inspekční činnost na místě	14. 1. 2025 – 17. 1. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní umělecké školy.

Charakteristika

Základní umělecká škola Ostrava-Moravská Ostrava, Sokolská třída 15, příspěvková organizace (dále „škola“) se nachází v centru města a patří k jedné z nejstarších umělecky vzdělávacích institucí nejen v Ostravě, ale také v Moravskoslezském kraji.

Škola uskutečňuje vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. Základy uměleckého vzdělávání poskytuje v přípravném studiu, v základním studiu I. a II. stupně a studiu pro dospělé. Pro starší žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia, je v rámci hudebního oboru organizováno jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně. Vzdělávací nabídka nejpočetněji zastoupeného hudebního oboru zahrnuje převážně studijní zaměření hry na klasické nástroje, nabízí také hru na bicí nástroje, elektrickou nebo basovou kytaru.

Výuka je realizována kromě sídla školy v Ostravě-Moravské Ostravě na ulici Sokolská třída 15, kde probíhá vzdělávání ve všech školou nabízených oborech, také v dalším místě poskytovaného vzdělávání (dále „pobočka“) v prostorách základní školy v Ostravě-Lhotce na ulici Těsnohlídkova 99/11, kde je vyučován pouze hudební obor.

K 30. 9. 2024 škola vykazovala 531 žáků (342 v hudebním oboru, 86 ve výtvarném oboru, 80 v tanečním oboru a 23 v literárně-dramatickém oboru). Nejvyšší povolený počet žáků školy (690) je v současnosti využíván na 77 %. Počet žáků v jednotlivých oborech je dlouhodobě stabilní.

Informace o škole jsou pro zájemce a veřejnost průběžně zveřejňovány zejména prostřednictvím webových stránek školy nebo sociálních sítí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) uplatňuje při řízení zkušenosti získané mnohaletou praxí. Ve funkci působí od roku 2007. Při řízení se opírá o dobrou znalost místních podmínek a dlouhodobý záměr rozvoje školy, který vychází ze zaměření a vize školy. Ten je zacílen na zachování charakteru vstřícného prostředí školy s důrazem na individualitu žáka a vytváření pozitivního klimatu při vzdělávání. Opomíjena není rovněž orientace na zkvalitňování podmínek vzdělávání a v souvislosti s ní také spolupráce se zřizovatelem. Činnost školy v jednotlivých oblastech je pravidelně vyhodnocována v tříletém cyklu, včetně dotazníkového šetření směřovaného nejen na žáky a pedagogy, ale i zákonné zástupce, z něhož je mimo jiné zřejmé rovněž pozitivní školní klima. Získané informace ředitel analyzuje a vnímá jako podklad k dalšímu rozvoji školy.

Nastavený model řízení s delegováním některých kompetencí na zástupce ředitele napomáhá k plynulému fungování školy, zejména po stránce organizační. Na řízení školy se podílejí také vedoucí oborů a předmětových komisí, kteří jsou členy umělecké rady, jako dalšího poradního orgánu školy. Při řízení pedagogického procesu a jeho vyhodnocování se ředitel opírá o poznatky získané nejen z koncertů, výstav, divadelních představení, tanečních vystoupení nebo postupových a závěrečných zkoušek, ale také vstupy do výuky. Hospitační činnost vzdělávacího procesu však postrádá zaměření na důležité aspekty výuky týkající se např. práce s cíli a jejich vyhodnocování nebo využívání prvků formativního hodnocení. Na základě zjištění nízké docházky žáků hudebního oboru v rámci výuky kolektivní interpretace při předchozím inspekčním hodnocení byla zrealizována ve školním vzdělávacím programu úprava rozvržení hodinové dotace v učebních plánech, nicméně efektivita tohoto kroku se plně nepotvrdila – zvýšená absence v některých předmětech

kolektivní interpretace i nadále přetrvává. Příležitostí ke zlepšení je realizace monitoringu v průběhu celého školního roku se zaměřením na dílčí oblasti vzdělávacího procesu, zejména využívání didaktických závěrů hodin a vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Výchovně vzdělávací proces zabezpečuje téměř celý kvalifikovaný pedagogický sbor. Mnozí učitelé souběžně vykonávají aktivní uměleckou činnost, což žáky pozitivně motivuje ke vzdělávání.

Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je zaměřeno nejen na oborovou didaktiku, ale také na vzdělávací akce určené celému pedagogickému sboru (zvládání stresu, psychická odolnost, efektivní jednání s rodiči apod.). Obecně si jednotliví pedagogové svou kvalifikovanost prohlubují na vzdělávacích akcích s různou mírou četnosti, z velké části využívají formu samostudia ve svém oboru nebo sdílejí zkušenosti s pedagogií z jiných škol. Náležitá podpora ze strany vedení je rovněž věnovaná začínajícím pedagogům.

Plně bezbariérová budova sídla školy, která je zařazena mezi kulturní památky, prošla od minulé inspekční činnosti rozsáhlými vnějšími opravami (např. oprava venkovní fasády, výměna střechy, revitalizace oken). Interiér objektu je esteticky vhodně upravený a vkusně využitý k prezentaci žákovských prací výtvarného oboru a aktivit školy. Součástí budovy je rovněž reprezentativní koncertní sál sloužící nejen k prezentaci výsledků vzdělávání žáků školy, ale také k pořádání soutěží a přehlídek v rámci okresu i kraje. Prostorové dispozice a materiální vybavení učeben hudebního a výtvarného oboru odpovídají vzdělávacím potřebám žáků a umožňují realizaci školního vzdělávacího programu. K výuce tanečního oboru je využíván rozlohou menší taneční sál, který však není vybaven vhodnou podlahovou krytinou (baletizolem). Šatna tanečního oboru je pro počty žáků ve skupinách dostačující, působí však zanedbaně, neesteticky a vyžaduje obnovu jejího vybavení (věšáky, lavice). Literárně-dramatický obor má k dispozici vlastní, ačkoliv omezený vyučovací prostor s malým jevištěm. Součástí učebny jsou také prostory sloužící pro uskladnění pomůcek nebo kostýmů, čímž je výuková plocha ještě více ohraničena. V době konání inspekční činnosti v zimním období bylo zjištěno, že prostory, v nichž výuka literárně-dramatického oboru probíhala, jsou pocitově chladné, což vzhledem k realizaci výuky v delším časovém úseku není pro žáky příjemné prostředí. V pobočce základní školy v Ostravě-Lhotce jsou k výuce využívány běžné učebny.

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků při školních i mimoškolních činnostech, podporuje tak jejich zdravý, psychologický, sociální i fyzický vývoj. Žáci jsou seznamováni s riziky a poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví. Sídlo školy je zabezpečeno proti vniknutí cizích osob, budova pobočky je zajištěna proti vstupu neoprávněných osob bezpečnostním systémem základní školy.

Vícezdrojové financování umožňuje úspěšně realizovat školní vzdělávací program. Zapojením do evropského projektu získala škola finanční prostředky mj. na osobnostně profesní rozvoj pedagogů školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Žáci byli ve většině sledovaných hodin v jednotlivých studijních zaměřeních všech uměleckých oborů dle povahy vyučovaného předmětu, tématu, obsahu probíraného učiva a s přihlédnutím k jejich věkovým a osobnostním rozdílům seznamováni s cíli krátkodobými, ale také dle potřeby i s dlouhodobými. Byl zjevný vstřícný a respektující

přístup vyučujících k žákům a velmi dobré vzájemné vztahy mezi žáky a učiteli a žáky navzájem.

Individuální výuka hudebního oboru byla vedena ze strany vyučujících metodicky správně a s porozuměním k míře domácí přípravy ze strany žáků, která nebyla vždy na předpokládané úrovni. Výběr studijní literatury byl podřízen nejen věku žáků, ale také jejich individuálním schopnostem a předpokladům. Při kontrole nastudované látky a hře nové skladby žák a vyučující efektivně pracovali s chybou, společně hledali a nacházeli řešení. Ukázková hra na nástroj předvedená některými učiteli byla účinnou pomůckou, která pomáhá dotvářet systém interpretačních a teoretických znalostí a dovedností. Žáci prokazovali, že zvládají technickou i výrazovou stránku svých nástrojů individuálně podle svých schopností a předpokladů a v souladu se svým studijním plánem. Průběžně poskytovaná zpětná vazba a motivující hodnocení umožnilo žákům pocítit radost z dílčího výkonu a udržovalo jejich zájem. Pouze v malé části hospitovaných hodin byl však vytvářen prostor pro sebehodnocení žáků, učitelé zpravidla závěr individuální výuky omezili jen na shrnutí probraného učiva, případně na vlastní zhodnocení výkonu žáka.

Získané dovednosti ve hře na hudební nástroje a zpěvu žáci využívají v rámci kolektivní interpretace, která je školou realizována v několika předmětech. Výuka kolektivní interpretace předmětu Souborová hra probíhala v příjemné tvůrčí atmosféře. Žáci prokazovali rytmickou souhru, intonační čistotu a vnímání spoluhráčů, byli aktivní, se zaujetím zdokonalovali své hráčské dovednosti. Z průběhu hospitovaných hodin vyplynulo, že se škola neomezuje jen na kultivaci kladného vztahu ke klasické hudbě, ale do repertoáru zařazuje také hudbu jiných žánrů a stylů. Pedagogové žáky vedli k výsledku interpretace skladby, podíl žáků na realizaci skladeb byl však minimální - žáci pracovali podle pokynů vyučujících. Rychlá závěrečná reflexe ze strany vyučujících v rámci kolektivní interpretace v některých případech žákům neposkytovala adekvátní zpětnou vazbu. Prvky sebehodnocení a vrstevnického hodnocení byly minimálně využity. Zvýšená absence v docházce, kterou se podařilo od minulé inspekční činnosti jen zčásti odstranit, i nadále ztěžuje pedagogům vedení vyučovacího procesu a dosahování očekávaných výstupů zaměřených na kolektivní výsledek zejména v předmětu Vokálně instrumentální doprovod.

V průběhu výuky hudebně teoretického předmětu byla hudební teorie rovnoměrně propojena s pěveckými a rytmickými aktivitami, které rozvíjely nejen vědomostní stránku, ale také hudebnost žáků. Vyučující vhodně využívají hravé a názorné formy výuky, čímž žáci přirozeně získávají požadované dovednosti a znalosti. Jen v menší míře proběhlo formativní hodnocení dosažených cílů výuky.

Výuka výtvarného oboru byla dobře metodicky promyšlena, materiálně podpořena kvalitními pomůckami a zároveň otevřena přirozeně přicházející inspiraci žáků. V ročníkově smíšených třídách byla zřejmá diferenciací náročnosti úkolů. Vyučování v jednotlivých blocích bylo efektivně propojeno s výtvarnou teorií, vycházelo z inspirace uměleckými díly, výtvarným směrem, aniž by omezovalo jejich fantazii a osobitou realizaci námětu. V průběhu výuky byla zohledňována posloupnost i následnost obsahu vzdělávání. Přístup vyučujících a výběr vhodných metod byly přiměřené dané skupině a stanovenému cíli. Žáci k vyučujícím projevovali důvěru. Samozřejmostí byla ze strany vyučujících individuální pomoc poskytována žákům. Pozornost byla věnována hygieně práce i etice řemeslných postupů, která se týkala údržby malířských nástrojů, či dokončování práce. V závěru bylo vhodně aplikováno sebehodnocení, vzájemné hodnocení a hodnocení vyučujícími s náležitým zdůvodněním směrem k danému výtvarnému cíli.

Sledované hodiny v tanečním oboru se zaměřovaly na předměty Taneční příprava, Klasický tanec a Taneční praxe. Výuka taneční přípravy a klasického tance měla správnou stavbu

a vyznačovala se využitím adekvátních metodických postupů, na žáky byly kladené adekvátní nároky ze strany vyučujících. Žáci byli vedeni k upevňování elementárních návyků (principy správného postoje a držení těla) a k osvojování základů taneční techniky. Vhodně byly střídány výukové prvky se zařazováním náročnějších i hravých pasáží, byl uplatňován individuální přístup, četná zpětná vazba a zohledňován věk a možnosti žáků (skupiny smíšených ročníků). Korekce žakovských chyb, provázené názornými ukázkami správných postupů, měly na žáky motivující účinek a směřovaly ke zlepšení následujícího provedení. Energický a zároveň empatický přístup vyučujících, přiměřená náročnost a dynamicky strukturovaná, svižná výuka vedla ke zdařilým výkonům žáků. K vysoké kvalitě přispívala efektivní spolupráce s korepetitorem, který vhodně napomáhal k rozvíjení hudebního cítění žáků. Ve výuce nechyběla adekvátní pochvala ze strany pedagoga a využití sebehodnocení a vrstevnického hodnocení. V hodinách taneční praxe, které byly zaměřené na nácvik choreografie, byla u žáků rozvíjena hlavně pohybová paměť a skupinová spolupráce, nebylo však podporováno rozvíjení jejich tvořivosti ani fantazie. Žáci neměli žádný podíl na realizaci kompozice tance, pracovali pouze podle pokynů vyučujících, která uskutečňovala svůj vlastní návrh bez možnosti vnesení tvůrčího potenciálu ze strany žáků.

Kolektivní a individuální výuka literárně-dramatického oboru byla vedena odborně, výrazně se zde projevila dlouholetá pedagogická zkušenost vyučujících. Jednotliví žáci měli vzhledem k délce studia oboru velmi dobře zvládnuty dílčí výstupy dané školním vzdělávacím programem. Žáci se aktivně zapojovali do vyučovacího procesu, který byl velmi nápaditý, tvořivě přistupovali k jednotlivým zadáním. Výuka měla spád, vhodně se střídaly formy a metody práce vzhledem k cílům činností v daných hodinách. Jednotlivá cvičení i texty byly vybrány se zřetel na vyspělost žáků a jejich dosavadní získané dovednosti. Důraz byl kladen na mluvní, dramatický i pohybový projev se zaměřením na vnímání rytmu a prostoru. Vyučující kladně motivovala žáky k soustředěné práci. Výraznou roli zde hrála zpětná vazba a reflexe, kdy byli žáci vedeni ke schopnosti vyjádřit své představy a pojmenovat získanou zkušenost jak vůči své osobě, tak i celku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Činnost školy je dlouhodobě stabilní a výsledky vzdělávání naplňují očekávané výstupy školního vzdělávacího programu. Škola má nastavený systém přijímání uchazečů ke vzdělávání a postupu žáků do vyšších ročníků, organizuje talentové, postupové a závěrečné zkoušky. Klasifikace na konci jednotlivých pololetí vychází z průběžného hodnocení a z hodnocení veřejného vystoupení nebo vytvořených prací. Součástí klasifikace je podle povahy oboru také hodnocení úrovně ročníkových nebo absolventských výstupů (kolektivní vystoupení, vystavené výtvarné práce). Hodnocení má ze strany pedagogů převážně motivační charakter. Ve školním roce 2023/2024 dosáhla většina žáků velmi dobrého hodnocení, převážná část klasifikovaných žáků prospěla s vyznamenáním. K informování zákonných zástupců jsou v hudebním oboru využívány žakovské sešity, v ostatních oborech vyučovaných školou je ke komunikaci s rodiči využíván elektronický informační systém. Samozřejmostí je rovněž osobní kontakt. Studijním neúspěchům škola úspěšně předchází individuální podporou vyučujících a včasnou spoluprací se zákonnými zástupci.

Nedílnou součástí vzdělávání je prezentování výsledků žáků vyučovaných oborů na veřejnosti a ověřování kompetencí k umělecké komunikaci. Škola pořádá v průběhu školního roku řadu kulturních akcí mezi něž patří např. třídní přehrávky, absolventské koncerty, představení žáků literárně-dramatického oboru, taneční vystoupení, výstavy výtvarných prací a další kulturní počiny. Přínosem pro rozvoj sociálních mezigeneračních

vztahů jsou programy pro obyvatele domu pro seniory. Významná je také spolupráce zejména s mateřskými a základními školami, pro které jsou pořádány výchovné koncerty. Škola prostřednictvím těchto aktivit nenásilnou formou pozitivně ovlivňuje zájem potencionálních zájemců o získání základů uměleckého vzdělání. Ve škole působí několik hudebních seskupení, jejich činnost se účelně zaměřuje na účinkování při školních vystoupeních. Do spolupráce napříč obory jsou zapojeni učitelé i žáci, což přispívá k dosahování kvalitních výsledků všech uměleckých aktivit.

Pozitivní motivací pro dosahování výborných výsledků ve vzdělávání jsou také umělecké soutěže a jiné přehlídky, kterých se žáci účastní na základě svého zájmu. Mnozí z nich se v minulých školních letech aktivně zapojovali do soutěží vyhlašovaných MŠMT nebo jinými subjekty a dosáhli v nich velmi dobrých výsledků v okresních i krajských kolech.

Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v přijímání na střední a vysoké školy uměleckého nebo pedagogického zaměření.

Spolupráce s hudebními školami v zahraničí, která dříve přinášela možnost porovnání uměleckých výkonů s žáky z jiných škol nebo konzultace k pedagogicko-uměleckým otázkám není od doby pandemie covidu-19 realizována.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek v sídle školy.

Silné stránky

- Vedení školy aktivně vytváří pozitivní klima podporující dobré vzájemné pracovní vztahy a vztahy se zákonnými zástupci. (2.2)
- Škola se zaměřuje na sociální a osobnostní rozvoj žáků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Vedení školy nedostatečně sleduje kvalitu vzdělávacího procesu hospitační činností, proto přetrvávají ve vzdělávání nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti (vysoká absence v některých předmětech kolektivní interpretace). (2.1)
- Někteří vyučující v hudebním oboru nevyužívali v plné míře stanovení cíle výuky a následně jeho vyhodnocení. (4.1)
- Účelné závěrečné hodnocení hodin pedagogů a využívání formativního hodnocení včetně sebehodnocení i vrstevnického hodnocení žáků probíhalo pouze v části výuky. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve větší míře stanovovat žákům vždy reálný a motivaci podporující cíl hodiny, soustředit závěr výukové lekce na společné zhodnocení splnění vzdělávacího cíle se žákem.
- Využívat ve výuce hudebního oboru formativní hodnocení s výraznějším uplatňováním sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.

- Obnovit spolupráce s uměleckými školami v zahraničí za účelem výměny pedagogických zkušeností a prezentace výsledků vzdělávání žáků.
- Zrenovovat šatnu pro žáky tanečního oboru.
- Podporovat u žáků hudebního a tanečního oboru rozvoj tvořivosti při hledání společného výsledku v rámci kolektivní interpretace
- Změnit organizaci výuky kolektivní interpretace předmětu Vokálně interpretační soubor a Vokálně interpretační doprovod, popřípadě najít jiné řešení za účelem snížení absence.
- Systematicky provádět hospitační činnost vzhledem k výchovně vzdělávacímu procesu, přijímat opatření a vyhodnocovat jejich účinnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 7 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecká škola, Ostrava-Moravská Ostrava, Sokolská třída 15, příspěvková organizace s platností od 1. 9. 2019
2. Vlastní hodnocení školy za období školních let 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 ze dne 19. 9. 2022
3. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2023/2024
4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2024/2025
5. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vzorek)
6. Záписы z jednání pedagogické rady (školní roky 2023/2024, 2024/2025)
7. Záписы z jednání předmětových komisí (školní roky 2023/2024, 2024/2025)
8. Záписы z jednání umělecké rady (školní roky 2023/2024, 2024/2025)
9. Záznamy z hospitační činnosti vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
10. Školní matrika ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
11. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
12. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2024/2025
13. Protokoly o přijímacích, postupových a závěrečných zkouškách žáků ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků platná ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
15. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy za rok 2023 a 2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Forgačová, školní inspektorka

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Dr. Alice Olmová, odbornice pro základní umělecké vzdělávání

Mgr. Ilona Rudelová, odbornice pro základní umělecké vzdělávání

17.2. 2025